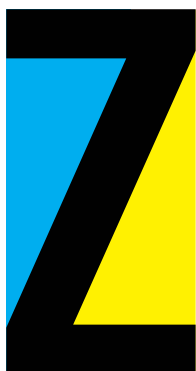

Dobry wybór to

Doradztwo zawodowe stało się elementem podstawy programowej. Pracę szkolnych doradców ułatwić mogą dokumenty Europass

Agnieszka Dąbrowska-Cholewińska – ekspert FRSE

godnie z Prawem oświatowym polskie placówki edukacyjne powinny przygotowywać uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia, a zajęcia z doradztwa zawodowego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej należą do podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkół. Zasady te uszczegółowiono w rozporządzeniach MEN – m.in. w sprawie doradztwa, ramowych planów nauczania czy zasad pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych placówkach.

Pierwsze z tych rozporządzeń weszło w życie 1 września 2019 r. Zgodnie z nim, doradztwo stało się elementem podstawy programowej. Jego celem powinno być wspieranie uczniów w podejmowaniu samodzielnych i odpowiedzialnych decyzji dotyczących edukacji i wyboru zawodu. Odpowiedzialnych – czyli opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji i rynku pracy.

W rozporządzeniu wyróżniono preorientację zawodową dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego, orientację zawodową dla klas I–VI szkół podstawowych, a także działania dla klas VII i VIII oraz uczniów liceów, techników i branżówek. Dzięki zajęciom powinni oni: (1) poznać własne zasoby, (2) zaznajomić się ze światem zawodów i z rynkiem pracy, (3) zdobyć orientację na rynku edukacji i poznać ideę uczenia się przez całe życie oraz (4) nauczyć się planować rozwój i podejmować decyzje nt. edukacji czy przyszłej profesji.

Idealnie w założenia podstawy programowej wpisują się dokumenty Europass. Ich wykorzysta-

nie pozwala zrealizować wybrane zapisy podstawy. Jak to zrobić? Przyjrzyjmy się poszczególnym dokumentom i możliwościom, jakie stwarzają.

Europass CV – to dokument umożliwiający jasne i efektywne przedstawienie pracodawcy swoich umiejętności i kwalifikacji. Na potrzeby niniejszego artykułu wykorzystano zapisy podstawy programowej dla technikum:

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- › sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- › ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- › analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe), planując ścieżkę edukacyjno-zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- › konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- › sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- › przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

- › Uczeń określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

podstawa

- › ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- › dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

Europass Mobilność – to dokument, który służy do potwierdzenia okresów nauki lub szkolenia odbywanych w innym kraju europejskim w ramach wyjazdu zorganizowanego. Przykładem takiego szkolenia może być np. udział w wymianie uczniowskiej lub stażach w ramach Erasmus+.

Zajęcia z wykorzystaniem dokumentu Europass Mobilność mogą pomóc w realizacji następujących zapisów podstawy programowej:

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- › określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;
- › sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- › korzysta z źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego.

Europass Supplement do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe to dokument opisujący umiejętności i kompetencje uzyskane przez posiadacza dyplomu lub świadectwa zawodowego. Wskazuje zawody dostępne do wykonywania oraz zawiera opis poziomu wykształcenia (według polskiej i europejskiej ramy kwalifikacji).

Zajęcia z wykorzystaniem dokumentu Europass Supplement do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe mogą uwzględniać następujące zapisy podstawy programowej:

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- › określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- › analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- › dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

W planowaniu zajęć z zakresu doradztwa zawodowego z wykorzystaniem dokumentów Europass pomoc może publikacja *Papiery do kariery*, zawierająca praktyczne scenariusze zajęć dotyczących m.in. identyfikacji mocnych stron, analizy umiejętności, kompetencji i kwalifikacji czy konstruowania dokumentów Europass CV.

Dodatkowe wsparcie zapewnia Krajowe Centrum Europass działające w FRSE. Organizuje ono – we współpracy z ośrodkami doskonalenia nauczycieli – szkolenia dla doradców, umożliwiające poznanie dokumentów Europass i możliwości ich zastosowania. Pierwsze spotkanie odbyło się w czerwcu 2019 r. w Ustroniu (więcej w nr 3/2019 EdA), trzy kolejne zorganizowano w Gorzowie Wielkopolskim, Chorzowie i Skierniewicach. W trakcie warsztatów doradcy zawodowi, nauczyciele i pedagodzy ćwiczyli identyfikację umiejętności, kompetencji i kwalifikacji, jakie jest w stanie nabyć uczestnik edukacji formalnej, nieformalnej i pozaformalnej. Analizowali też treść formularzy Europass, samodzielnie wypełniając Europass CV.

Zapraszamy wszystkie instytucje doskonalące nauczycieli do współpracy z Krajowym Centrum Europass przy organizacji kolejnych szkoleń dla doradców zawodowych. Udział w seminariach jest bezpłatny, dla ich uczestników przygotowano m.in. informatory i poradniki. Więcej informacji na stronie: europass.org.pl

Illessum as dellorero evelessum et et minctatios ullaut etus serionsequid eatio doluptia digenih itatur? Qui omnis et eos alia ni dolor serferitae cum quam, conestectest utat eos rem quis autet opti cuptae pe volessitae quid que volupta turenatur? Qui berum ea etus